

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА»**

КРИМІНОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ

Методичні вказівки до семінарських занять для здобувачів вищої
освіти денної форми навчання
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»

Обговорено і
рекомендовано на
засіданні кафедри
кримінального права та
правосуддя
Протокол № 2
від 1 вересня 2020 р.

Кримінологія та профілактика злочинності. Методичні вказівки до семінарських занять для здобувачів вищої освіти денної форми навчання спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. : Коломієць Н.В., Толкач А.М. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. – 35 с.

Укладачі: Коломієць Наталія Володимирівна, доктор юридичних наук, завідувачка кафедри кримінального права та правосуддя;

Толкач Анжеліка Миколаївна, старший викладач кафедри кримінального права та правосуддя

Відповідальна за випуск: Коломієць Н.В., завідувачка кафедри кримінального права та правосуддя, доктор юридичних наук, професор кафедри

Рецензент: Пузирний В.Ф., завідувач кафедри трудового права, адміністративного права та процесу, доктор юридичних наук, професор Національного університету «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ»	5
1.1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
1.3. МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО АТЕСТАЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ»	10
1.4. ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА ДО ВСЬОГО КУРСУ	12
1.5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЕКЗАМЕН	17
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	19
Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Злочинність та її основні характеристики	19
Тема 2. Кримінологічне вчення про особу злочинця	21
Тема 3. Кримінологічна характеристика жертви злочину. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки	26
Тема 4. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх	28
Тема 5. Поняття та предмет профілактики злочинності	31
Тема 6. Об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності	33
Тема 7. Профілактика насильницьких злочинів.....	34

ВСТУП

Навчальна дисципліна „Кримінологія та профілактика злочинності” вивчається здобувачами вищої освіти на четвертому курсі, після отримання фундаментальних знань з основних галузей права.

Отримання кримінологією наукових знань про злочинність, особу злочинця, кримінальну детермінацію дає можливість забезпечити розробку та впровадження у практику боротьби зі злочинністю оптимальних заходів запобігання їй в Україні. За висловленням Вольтера, запобігання злочинності є справжньою юриспруденцією у цивільному суспільстві. Отже, кримінологія та профілактика злочинності має свій предмет, систему та методику досліджень. Разом з тим, вона тісно пов'язана з філософськими, правовими, суспільними та правознавчими науками. Навчальна дисципліна „Кримінологія та профілактика злочинності ” складається з Загальної й Особливої частин, в яких розглядаються теоретичні та прикладні питання науки. Загальна частина містить понятійний апарат кримінології (поняття злочинності, її природа, кількісно-якісні показники, особа злочинця, причини й умови злочинності і окремої злочинної поведінки, методики кримінологічних досліджень, теорія запобігання злочинності). Особлива частина кримінології та профілактика злочинів присвячена кримінологічній характеристиці, особі злочинця, причинам, умовам та запобіганню окремим видам злочинних проявів, які поділяються за їх мотивацією, контингентом злочинців, локалізацією тощо). Згідно із навчальним планом, крім лекційного курсу з „Кримінології та профілактики злочинності”, передбачено семінарські заняття, що проводяться з метою контролю підготовки та оцінки рівня знань студентів, а також самостійна робота студентів

Методичні вказівки підготовлені для здобувачів вищої освіти навчально – наукового інституту права і соціальних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» освітня програма «Правоохоронна діяльність» спеціальність 262 «Право», відповідають програмі навчальної дисципліни „Кримінологія та профілактика злочинності” та можуть використовуватись як для проведення семінарських занять, так і для самостійної роботи студентів

Метою даного навчально-методичного видання є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти ННІ права і соціальних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка» навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи, а також допомога здобувачам вищої освіти в опрацюванні питань, які виносяться на семінарські заняття та самостійне вивчення дисципліни.

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ»

„Кримінологія та профілактика злочинності” – це обов’язкова навчальна дисципліна, яка вивчається майбутніми фахівцями в галузі права та досліджує закономірності і механізми виникнення, розвитку та функціонування злочинності, як соціального явища, причини і умови злочинності та окремих видів злочинів, особу злочинця та потерпілого, напрями, методи і заходи запобігання злочинним проявам.

Метою даного курсу є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про соціальну сутність і детермінацію злочинності та її злочинних проявів (насильницької, корисливої, корупційної, організованої, рецидивної, професійної злочинності, злочинності неповнолітніх і молоді, необережної злочинності та ін.), основні напрями превентивної діяльності державних органів, установ і громадських організацій, систему заходів, які ними розробляються і реалізуються відповідності до чинного законодавства України, спрямованих на попередження вчинення злочинів, захист прав та законних інтересів громадян.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними засадами, основними категоріями та етапами розвитку кримінології;
- вивчення сутності та природи злочинності, характерних особливостей і тенденцій її розвитку в сучасних умовах, причин злочинності, її окремих видів та конкретних злочинів.
- практичне засвоєння навичок організації конкретних кримінологічних досліджень та розробки заходів попередження окремих видів злочинів.

1.1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної/заочної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2					
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні засади кримінології						
1	Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Злочинність та її основні характеристики.	15	2	2	0	11
2	Кримінологічне вчення про особу злочинця.	15	2	2	0	11
Разом за змістовим модулем 1		30	4	4	0	22
Змістовий модуль II Кримінологічна характеристика та попередження окремих видів злочинності						
3	Кримінологічна характеристика жертви злочину. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки.	15	2	2	0	11
4	Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх	1	2	2	0	11
Разом за змістовим модулем 2		30	4	4	0	22
Змістовий модуль III Профілактика злочинів як основа запобігання злочинності.						
5	Поняття та предмет профілактики злочинів	16	2	2	0	12
6	Об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності.	14	2	0	0	12
Разом за змістовим модулем 3		30	4	2	0	24
Змістовий модуль IV Профілактика різних видів злочинів						
7	Профілактика насильницьких злочинів	15	2	2	0	11
8	Профілактика злочинів проти власності	15	2	2	0	11
Разом за змістовим модулем 4		30	4	4	0	22
Усього годин за дисципліну		120	16	14	0	90

1.2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль І.

Загальнотеоретичні засади кримінології

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Злочинність та її основні характеристики

Загальна характеристика кримінології: поняття, предмет, завдання та функції. Кримінологія як загальнотеоретична наука та навчальна дисципліна. Соціологічний і правовий аспекти кримінології.

Місце кримінології у системі юридичних та інших наук. Взаємодія з кримінальним правом, кримінальним процесом, криміналістикою, кримінально-виконавчим правом. Використання в кримінології даних кримінально-правової та інших галузей статистики. Зв'язок кримінології з іншими юридичними науками: цивільним, сімейним, адміністративним, трудовим правом. Зв'язок кримінології із суспільними та природничими науками: філософією, економікою, соціологією, демографією, психологією, генетикою, судовою статистикою та іншими науками.

Система кримінології. Поняття та загальна характеристика Загальної та Особливої частин кримінології. Злочинність та її основні характеристики. Кількісні і якісні показники (характеристики) злочинності. Їх значення для вивчення злочинності. Поняття латентної злочинності. Види та рівні латентної злочинності.

Історія розвитку та сучасний стан кримінології. Становлення та розвиток кримінології як науки у ХІХ ст. Розвиток кримінології в Україні на початку ХХ століття. Причини та наслідки припинення кримінологічних досліджень в середині 30-х років та їх відновлення в кінці 50-х років ХХ століття.

Характеристика кримінологічної науки в Україні в період з 1960 року по 1990 рік. Головні здобутки вітчизняної кримінологічної науки за вказаний період. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні, проблеми та перспективи її розвитку.

Тема 2. Кримінологічне вчення про особу злочинця

Поняття особистості злочинця. Співвідношення понять “людина”, “особа” та “особистість”.

Завдання, значення та межі вивчення особистості злочинця. Індивідуальний, груповий та загально соціальний рівні кримінологічного вивчення особистості злочинця.

Соціологічний та біологічний (антропологічний) напрямки вивчення особистості злочинця. Характеристика окремих наукових концепцій. Загальні закономірності формування криміногенної спрямованості особистості. Структура особистості злочинця. Кримінологічна характеристика особистості злочинця за окремими ознаками. Соціально-демографічна характеристика особистості злочинця. Характеристика особистості злочинця

за соціально-рольовими ознаками. Морально-психологічні ознаки особистості злочинця. Характеристика особистості злочинця за кримінально-правовими ознаками.

Типологія особистості злочинця і класифікація злочинців. Критерії класифікації та підстави типологізації злочинців. Практичне значення типологізації та класифікації злочинців.

Змістовний модуль II

Кримінологічна характеристика та попередження окремих видів злочинності

Тема 3: Кримінологічна характеристика жертви злочину. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки.

Поняття жертви злочину та потерпілого. Загальна кримінологічна характеристика жертви злочину.

Віктимність. Індивідуальна віктимність. Рівні віктимності Віктимізація. Віктимна ситуація.

Тема 4. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх в Україні

Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх в Україні. Причини та умови злочинності неповнолітніх. Запобігання злочинності неповнолітніх. Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх. Тенденції розвитку злочинності неповнолітніх протягом останніх років. Основні напрямки попередження злочинності неповнолітніх.

Змістовний модуль III

Профілактика злочинів як основа запобігання злочинності.

Тема 5. Поняття та предмет профілактики злочинності

Поняття та предмет профілактики злочинності. Мета, завдання, функції та принципи профілактики злочинності. Рівні, види, методи та форми профілактичної діяльності. Правове регулювання та організаційне забезпечення профілактичної діяльності органів внутрішніх справ. Зарубіжний досвід профілактики злочинності.

Тема 6. Об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності.

Злочинність як об'єкт профілактики. Причини та умови злочинності як об'єкта профілактики. Особа злочинця та жертва злочину як об'єкт профілактики. Поняття та типологія суб'єктів профілактичної діяльності.

Органи державної влади і місцевого самоврядування як суб'єкти профілактичної діяльності. Правоохоронні органи як суб'єкти профілактичної діяльності. Органи прокуратури. Служба безпеки України. Органи охорони

державного кордону. Митні органи України. Державна податкова служба України. Державна пенітенціарна служба України (реорганізований Державний департамент України з питань виконання покарань). Органи внутрішніх справ. Профілактична функція суду та органів юстиції.

Змістовний модуль IV

Профілактика різних видів злочинів

Тема 7. Профілактика насильницьких злочинів

Поняття, стан і тенденції, насильницьких злочинів. Причини та умови насильницьких злочинів. Заходи профілактики насильницьких злочинів. Роль органів внутрішніх справ у профілактиці насильницьких злочинів.

Тема 8. Профілактика злочинів проти власності

Стан і тенденції злочинів проти власності. Причини та умови злочинів проти власності. Заходи профілактики злочинів проти власності. Роль органів внутрішніх справ у профілактиці злочинів проти власності.

1.3. МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО АТЕСТАЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНОЛОГІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ»

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій, семінарських занять та консультацій, опитувань здобувачів вищої освіти під час захисту індивідуальних робіт, тестування, опитування здобувачів з питань, що виносяться на самостійне опрацювання.

Після завершення вивчення змістових модулів наприкінці семестру проводиться контрольна робота. Варіанти завдань до контрольної роботи знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

Бали, які набрані студентом під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової відповіді.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості.

Пояснення видів робіт та вимоги до їх оцінювання:

Робота на семінарському занятті

Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття.

Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Письмове опитування на семінарі проводиться на початку кожного заняття (5-10) хвилин. Викликаються 4-6 студентів, які повинні дати відповіді на запитання, запропоновані викладачем на його розсуд. Це можуть бути питання як теми даного семінарського заняття, так і з попередніх тем.

Метою проведення письмового опитування є перевірка студентів до семінарського заняття та вміння змістовно та коротко викласти окремі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями: повнота, правильність та стислість відповіді, логіка і аргументованість викладу думок.

Вирішення тестових завдань проводиться на початку кожного семінарського заняття (5-10) хвилин. Викладачем також викликаються 4-6

студентів, які повинні дати відповіді на тестові запитання запропоновані викладачем.

Обговорення індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти (есе, реферування наукової літератури чи пошуку додаткової літератури) проводиться в ході семінарського заняття.

Письмова робота за результатами модульного контролю

Відповідно до програми навчальної дисципліни викладач проводить дві письмових роботи за результати вивчення кожного змістового модуля. Кожна письмова робота може включати теоретичні питання, тестові та практичне завдання. Питання письмової роботи охоплюють всі теми відповідного змістового модуля. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за результатами однієї письмової роботи становить 10 балів.

Індивідуальна робота студента

Есе (реферат). Викладачем визначаються проблемні теми для есе, пропонується дослідити їх та викласти власне бачення на проблему.

Відповідно есе варто писати від руки, а не друкувати на комп'ютері, щоб запобігти запозиченням з системи Internet.

Критерієм оцінки есе є такі його параметри: виразно сформульована проблема; обґрунтування її актуальності; короткий огляд літературних джерел та поглядів різних (кількох) авторів на суть проблеми; логічна послідовність та аргументованість викладу змісту есе; наявність власної (авторської) позиції; пов'язаність змісту есе із сучасними українськими реаліями (практичними чи теоретичними); наявність висновку і посилань на джерела.

Обсяг реферату не повинен перевищувати 5-7 сторінок. Після перевірки викладачем робота підлягає захисту перед аудиторією протягом 5 хвилин. Здобувач вищої освіти повинен відповідати на запитання інших студентів та викладача. Ці відповіді зараховуються при визначенні кількості балів.

Пошук наукової літератури за певною темою

Викладачем пропонуються теми за курсом або його частиною, на які студенти мають в бібліотеці та в мережі Internet підібрати відповідну літературу. Така робота може виконуватись як усіма студентами, такі окремими студентами як індивідуальна робота.

Підсумкова контрольна робота проводиться одна в семестр за результатами вивчення всіх змістових модулів.

Вона включає у себе теоретичні питання та тестові завдання. В завдання контрольної роботи можуть включатися питання з тем, вивчення яких не виносились на семінарські заняття, а також питання, які передбачені планом для самостійного вивчення.

Про проведення підсумкової роботи здобувачі вищої освіти попереджаються не менш як за тиждень. З переліком тем, питання з яких буде винесено на контрольну роботу, студенти теж ознайомлюються завчасно.

Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів студентам надається можливість ознайомитись з власними роботами та завданнями для них, і при необхідності оспорити результати контрольної роботи.

1.4. ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА ДО ВСЬОГО КУРСУ

Основна:

Нормативно-правові джерела

1. Конституція України – (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141) - із змінами.
2. Кримінальний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131) – із змінами.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України.- (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88)
4. Закон України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056)
5. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки; - (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 46, ст.2047)
6. Державна програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 265
7. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» – (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 47, ст.2051)
8. План заходів з реалізації Стратегії комунікацій у сфері запобігання та протидії корупції на 2018 рік, затверджений розпорядженням КМУ від 31.01.2018р. №86-р.
9. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 5, ст.21) – із змінами.
10. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 16, ст.167) – із змінами.
11. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 10, ст.60) – із змінами.
12. Закон України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» від 15 лютого 1995 р. (у редакції від 01.09.2001р.).

13. Закон України «Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» // ВВР, 1995, № 6, Ст. 35 – із змінами.

14. Закон України «Про організаційно правові основи боротьби із організованою злочинністю» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 35, ст.358) – із змінами.

15. Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 35, ст.237.

16. Закон України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379) – із змінами.

17. «Положення про Міністерство внутрішніх справ України», затверджене постановою КМУ від 28 жовтня 2015 р. № 878

18. «Положення про Міністерство соціальної політики України», затверджене постановою КМУ від 17 червня 2015 р. № 423

19. Закон України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 30, ст.142) – із змінами.

20. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 52, ст.561) – із змінами.

21. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 5, ст.35).

Базова

1. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Кримінологія: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 296 с.

2. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Кримінологія — Альбом схем Загальна і Особлива частини: Навч. пос. – К.: НАВСУ, 2000.

3. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Стислий словник кримінологічних термінів: Навч. пос. – К., 2000.

4. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки.– К.: Ін Юре, 2007. – 424 с.

5. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 2. Кримінологічна характеристика та запобігання вчинення окремих видів злочинів. – К.: Ін Юре, 2007. – 705 с.

6. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. – К.: Ін Юре, 2008. – 317 с.

7. Зелінский А.Ф. Кримінологія: Курс лекцій. — Харьков. – 1996. – 175 с.

8. Іванов Ю.Ф. Кримінологія: Навч. посіб. Ю.Ф.Іванов, О.М.Джужа. МВС України, НАВСУ. – К.: Вид-во Паливода А.В., 2006. – 261 с.

9. Коваленко О.И., Филонов В.П. – Курс лекцій по криминологии и профилактике преступности. – Донецк, 1995.- 591 с.

10. Криминология: Для учебных заведений МВД Украины Под ред. В.Г.Лихолоба и В.П.Филонова, Киев-Донецк. – 1997. – 397 с.
11. Криминологія і профілактика злочинів: Курс лекцій у 2-х частинах. Загальна частина Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Лихолоб В.Г. та ін. – Київ. – Українська академія внутрішніх справ, 1996. - 171 с.
12. Криминологія і профілактика злочинів: Курс лекцій у 2-х частинах. Особлива частина Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джужа О.М. та ін. – Київ. – Українська академія внутрішніх справ, 2000.
13. Криминологія: Загальна та Особлива частини І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисодед; За ред. І.М. Даньшина. – Харків: Право, 2003. – 352 с.
14. Криминологія: Навч.-метод. посіб. С.І.Нежурбіда, А.В.Шевчук, Г.П.Жаровська та ін. – Чернівці: Рута, 2004. – 79 с.
15. Криминологія: Навч. посіб. О.М.Джужа, В.В.Василевич, Ю.Ф.Іванов та ін. За заг. ред. О.М.Джужа. – К.: Прецедент, 2004. – 207 с.
16. Курс криминології: Загальна частина: Підручник: У 2 кн. О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
17. Курс криминології: Особлива частина: Підручник: У 2 кн. О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 480 с.
18. Янович Р.М. Криминологія: Конспект лекцій Р.М.Янович, І.О.Єсип та ін. Львівський держ. ун-т вн. справ. – Львів, 2006. – 143 с.
19. Криминологія: Навч. посіб. Михайлов О.Є. – К., 2012. – 565 с.
20. Кальман А.Г., Христич И.А. Краткий словарь криминологическо-статистических терминов, — Харьков, 1998.- 48 с. . Лисодед О.В. Бібліографічний довідник з криминології 1992-2002 За ред. О.Г.Кальмана. – Х.: ТОВ „Одіссей”, 2003. – 128 с.

Допоміжна

1. Антонян Ю.М. Преступник как предмет криминологического изучения Вопр. борьбы с преступностью.- М., 1981. – Вып.34.- С.38-46.
2. Антонян Ю.М., Бородин С.В. Преступность и психические аномалии. — М.: Наука, 1987. — 208 с.
3. Антонян Ю.М., Гульдман В.В. Криминальная патопсихология. – М., 1991. – 248 с.
4. Антонян Ю.М. Преступность среди женщин . – М., 1992. – 256 с.
5. Антонян Ю.М. Феномен зависимого преступника Ю.М.Антонян, О.В.Леонова, Б.В.Шостакович. — М.: Аспект Пресс, 2007. – 189 с.
6. Антонян Ю. М., Еникеев М. И., Эминов В. Е. Психология преступника и расследования преступлений. — М.: Юристъ, 1996. — 336 с.
7. Валуйська М.Ю. Основні принципові засади, що становлять підґрунтя для усунення морально-психологічних чинників злочинності Проблеми законності. – 2005. – Вип.74. – С.103-108.

8. Влияние социальных условий на преступность: Сб. науч. тр. Под ред. И.М.Гальперина. – М., 1983 – 123 с.
9. Гаврилишин А.П., Джужа А.Н. Преступность и ее основные характеристики: Лекция. – К., 1993 -- 281 с.
10. Даньшин И.Н. Введение в криминологическую науку. – Харьков: «Право», — 1998.- 142 с.
11. Даньшин И.Н. Общетеоретические проблемы криминологии: Монография. – Х.: Прапор, 2005. – 223 с.
12. Даньшин І.М. Методологія і методи кримінологічної науки. Методологічні проблеми правової науки: матеріали міжн. наук. конф. Харків, 13-14 грудня 2002 р.. – Х., 2003. – С. 292-295.
13. Даньшин І.М. Усталені форми злочинності кримінологічний нарис І.М.Даньшин. – Х.: Акта, 2002. – 147 с.
14. Долгова А.И., Коробейников В.В., Кудрявцев В.Н., Панкратов В.В. Понятия советской криминологии: Метод. пособие. – М., 1985. – С.3-29.
15. Закалюк А.П. Актуальні методологічні проблеми української кримінологічної науки Вісник АпрН України. – 2003. — № 2-3. – С.633-656.
16. Зелинский А.Ф. Методика криминологических исследований. К., 1992.
17. Карпов Н.С. Роль методів опитування у дослідженні злочинної діяльності. Боротьба з організованою злочинністю та корупцією теорія і практика. – 2005. — № 12. – С.182-190.
18. Козлов В.А., Суслов Ю.А. Конкретно–социологические исследования в области права. – Л., 1981. – С.45-110.
19. Ковалкин А.А. Латентная преступность и ее выявление органами внутренних дел: Уч. пособие. – К., 1985.
20. Кузнецова Н.Ф. Преступление и преступность.- М.,1969.- С.171-231.
21. Маноха О.Є. Методологічна функція криминології: Монографія. – К., 2006. – 195 с.
22. Литвак О. Злочинність, її причини та профілактика, — Київ: Україна, 1997.- 167 с.
23. Литвак О. Латентна злочинність: деякі аспекти Право України. – 2003. — № 12. – С.63-64
24. Оболенцев В.Ф. Співвідношення характеристик фактичної злочинності та її зареєстрованої частини Проблеми законності. – 2005. – Вип.72. – С.153-157.
25. Оболенцев В.Ф. Латентна злочинність: проблеми теорії та практики попередження В.Ф.Оболенцев. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2005. – 128 с.
26. Методика изучения территориальных различий преступности и ее причины: Метод. пособие. – М., 1989. – 140 с.
27. Методологические проблемы изучения преступности и ее причин: Сб.науч.тр.- М., 1986. – 104 с.

28. Панкратов В.В. Методология и методика криминологических исследований. – М., 1972. – 136 С.
29. Туляков В.А. Виктимология. Социальные и криминологические проблемы В.А.Туляков. – Одесса: Юр.лит., 2000. – 335 с.
30. Туркевич І.К. Злочинність: Навчальний посібник. — К., 1999. – 138 с.
31. Туркевич І.К. До проблеми про місце криминології. Вісник Академії адвокатури України. – 2005. – Вип. 3
32. Филонов А.В. Зарождение, теоретические истоки, развитие криминологической науки в Украине. – Донецк, 1997.
33. Шакун В.І. Суспільство і злочинність. – К., 2003. – 784 с.
34. Шепеленко Л.А. Преступность как система: попытка критического анализа Луганский гос. ун-т внутр. дел. – Луганск, 2006. – 93 с.
35. Freda Adler, Gerhard O.W. Mueller, William S. Laufer. Criminology / New-York: McGraw-Hill, Inc., 1995.
36. Sue Titus Reid. Crime and Criminology / Madison: Brown & Benchmark, 1994.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Вся база "Законодавство України" 184924 документи. Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>
3. Стан і структура злочинності в Україні. Сайт МВС. Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/?jsessionid=C402931B617954E11190B4F83A228942>
4. Амністія і помилування . Сайт Державної пенітенціарної служби України. Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://www.reyestr.court.gov.ua>
6. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
7. Міністерство внутрішніх справ України – <http://www.mvs.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
9. Національна академія внутрішніх справ — <http://www.naiu.kiev.ua>
10. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

1.5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ НА ЕКЗАМЕН

1. Історія становлення кримінології.
2. Віктимологія та її наукові основи.
3. Характеристика осіб, що вчиняють необережні злочини.
4. Сучасний стан кримінології в Україні.
5. Особа жертв злочинів та їх класифікація.
6. Причини та умови, що обумовлюють необережну злочинність.
7. Поняття і предмет кримінології.
8. Конкретна життєва ситуація, її значення у віктимології.
9. Основні напрямки запобігання необережним злочинам.
10. Система, завдання та функції кримінології.
11. Віктимологічна профілактика, її система, форми та методи.
12. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності.
13. Поняття кримінологічного дослідження: мета, завдання.
14. Проблема суїциду на сучасному етапі.
15. Об'єкти, суб'єкти та види кримінологічних досліджень.
16. Суїцидальна поведінка, її види.
17. Класифікація методів збору кримінологічної інформації.
18. Механізм суїцидальної поведінки.
19. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх
20. Злочинність, як соціально-правове явище. Співвідношення злочину та злочинності.
21. Поняття попередження злочинності, цілі, завдання, функції та межі.
22. Кількісні та якісні показники злочинності.
23. Класифікація попереджувальних заходів.
24. Латентна злочинність, її особливості.
25. Суб'єкти попереджувальної діяльності, їх характеристика.
26. Поняття і кримінологічна характеристика організованої злочинності.
27. Сучасний стан злочинності в Україні.
28. Інформаційне забезпечення і координація попередження злочинів.
29. Детермінація організованої злочинності.
30. Поняття особи злочинця та межі її вивчення кримінологією.
31. Кримінологічне прогнозування, його види.
32. Протидія організованій злочинності.
33. Соціальне та біологічне в особі злочинця.
34. Методи, функції, принципи кримінологічного прогнозування.
35. Поняття і ознаки професійної злочинності.
36. Кримінологічні ознаки особи, яка скоїла злочин.
37. Основи кримінологічного планування.
38. Кримінологічна характеристика особи необережного злочинця.
39. Типологія і класифікація злочинців.

40. Поняття, ознаки й види насильницьких злочинів.
41. Структура особи злочинця (об'єктивні та суб'єктивні характеристики)
42. Попередження професійної злочинності.
43. Корекція негативних якостей особистості.
44. Причини та умови насильницької злочинності.
45. Причини та умови злочинності в Україні.
46. Профілактика насильницьких злочинів.
47. Причини та умови конкретних злочинів.
48. Механізм конкретного злочину, його етапи.
49. Ситуація та її роль в механізмі конкретного злочину.
50. Методика виявлення причин та умов конкретного злочину.
51. Причини й умови корисливої злочинності.
52. Класифікація причин та умов злочинності.
53. Запобігання корисливим злочинам.
54. Характеристика осіб, що вчиняють необережні злочини.
55. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх в Україні.
56. Причини та умови злочинності неповнолітніх.
- 57.** Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх.
58. Тенденції розвитку злочинності неповнолітніх протягом останніх років.
59. Причини і умови злочинності неповнолітніх в Україні.
60. Основні напрямки попередження злочинності неповнолітніх.
61. Поняття та предмет профілактики злочинності
62. Мета та завдання профілактики злочинності
63. Функції профілактики злочинності
64. Принципи профілактики злочинності
65. Рівні і види профілактичної діяльності
66. Методи і форми профілактичної діяльності
67. Правове регулювання та організаційне забезпечення профілактичної діяльності органів внутрішніх справ
68. Злочинність як об'єкт профілактики
69. Причини та умови злочинності як об'єкт профілактики
70. Особа злочинця як об'єкт профілактики
71. Жертва злочину як об'єкт профілактики
72. Поняття та типологія суб'єктів профілактичної діяльності
73. Органи державної влади як суб'єкти профілактичної діяльності
74. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти профілактичної діяльності
75. Правоохоронні органи як суб'єкти профілактичної діяльності
76. Профілактична функція суду та органів юстиції
77. Рівень, структура, насильницьких злочинів
78. Структура і динаміка насильницьких злочинів
79. Причини та умови насильницьких злочинів

80. Заходи профілактики насильницьких злочинів
81. Роль ОВС у профілактиці насильницьких злочинів
82. Рівень, динаміка злочинів проти власності
83. Структура і динаміка злочинів проти власності
84. Причини та умови злочинів проти власності
85. Заходи профілактики злочинів проти власності
86. Роль ОВС у профілактиці злочинів проти власності

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні засади кримінології

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінології. Злочинність та її основні характеристики

2 години

Питання

1. Загальна характеристика кримінології: поняття, предмет, завдання та функції.
2. Місце кримінології у системі юридичних та інших наук. Взаємодія з суспільними та природничими науками.
3. Система кримінології. Поняття та загальна характеристика Загальної та Особливої частин кримінології.
4. Злочинність та її основні характеристики.
5. Історія розвитку та сучасний стан кримінології.
6. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні, проблеми та перспективи її розвитку.

Основні поняття

Кримінологія, злочинність, якісно-кількісні показники, латентна злочинність, динаміка злочинності, структура злочинності, коефіцієнт злочинності, зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління; кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінально-процесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним правом; система кримінології.

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Злочинність як соціально-правовий феномен.
2. Економічна функція злочинності.
3. Використання в кримінології даних кримінально-правової та інших галузей статистики.
4. Характеристика кримінологічної науки в Україні в період з 1960

року по 1990 рік. Головні здобутки вітчизняної кримінологічної науки за вказаний період.

5. Географія злочинності.
6. Регіональні особливості злочинності в Україні.
7. Сучасні проблеми статистичного аналізу злочинності.

Практичне завдання

На підставі вивчення відповідних вітчизняних та зарубіжних джерел зробити порівняльний аналіз визначення предмету кримінологічної науки в Україні та в зарубіжних країнах.

Теми есе (рефератів)

1. Кримінологія як загальнотеоретична наука та навчальна дисципліна. Особливості використання знань з юридичної психології у професійній діяльності правознавця.
2. Становлення та розвиток кримінології як науки у ХІХ ст.
3. Причини та наслідки припинення кримінологічних досліджень в середині 30-х років та їх відновлення в кінці 50-х років ХХ століття.

Рекомендована література

1. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Кримінологія: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 296 с.
2. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Кримінологія — Альбом схем Загальна і Особлива частини: Навч. пос. – К.: НАВСУ, 2000.
3. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич В.В. Стислий словник кримінологічних термінів: Навч. пос. – К., 2000.
4. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 1. Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – К.: Ін Юре, 2007. – 424 с.
5. Зелінский А.Ф. Кримінологія: Курс лекцій. — Харків. – 1996. – 175 с.
6. Іванов Ю.Ф. Кримінологія: Навч. посіб. Ю.Ф.Іванов, О.М.Джужа. МВС України, НАВСУ. – К.: Вид-во Паливода А.В., 2006. – 261 с.
7. Коваленко О.И., Филонов В.П. – Курс лекцій по криминологии и профилактике преступности. – Донецк, 1995.- 591 с.
8. Криминология: Для учебных заведений МВД Украины Под ред. В.Г.Лихолоба и В.П.Филонова, Киев-Донецк. – 1997. – 397 с.
9. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій у 2-х частинах. Особлива частина Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джужа О.М. та ін. – Київ. – Українська академія внутрішніх справ, 2000. - 171 с
10. Кримінологія: Загальна та Особлива частини І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисодєд; За ред. І.М. Даньшина. – Харків: Право, 2003. – 352 с.
11. Кримінологія: Навч.-метод. посіб. С.І.Нежурбіда, А.В.Шевчук, Г.П.Жаровська та ін. – Чернівці: Рута, 2004. – 79 с.

12. Кримінологія: Навч. посіб. О.М.Джужа, В.В.Василевич, Ю.Ф.Іванов та ін. За заг. ред. О.М.Джужа. – К.: Прецедент, 2004. – 207 с.
13. Курс кримінології: Загальна частина: Підручник: У 2 кн. О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
14. Курс кримінології: Особлива частина: Підручник: У 2 кн. О. М. Джужа, П. П. Михайленко, О. Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 480 с.
15. Кримінологія: Навч. посіб. Михайлов О.Є. – К., 2012. – 565 с.
16. Кальман А.Г., Христин І.А. Краткий словарь криминологическо-статистических терминов, — Харьков, 1998.- 48 с. . Лисодед О.В. Бібліографічний довідник з кримінології 1992-2002 За ред. О.Г.Кальмана. – Х.: ТОВ „Одісей”, 2003. – 128 с.

Тема 2. Кримінологічне вчення про особу злочинця

2 години

Питання

1. Визначення поняття «особа злочинця».
2. Структура особи злочинця (соціально-демографічні, соціально-рольові, морально-психологічні, кримінально-психологічні, кримінально-правові риси).
3. Рівні кримінологічного вивчення особи злочинця.
4. Класифікація і типологія злочинців.

Основні поняття

Особа злочинця, структура особи злочинця, кримінологічна класифікація злочинців, типологія злочинців, кримінологічні межі вивчення злочинців, соціально-демографічні характеристики особи, психофізіологічні характеристики особи, соціальні ролі і статуси, кримінально-правові ознаки особи злочинця, моральні якості особи,

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Дискусія про суспільну небезпечність особистості злочинця.
2. Психологія осіб, які вчинили злочин.
3. Типологія осіб, які вчиняють злочини, та її практичне значення.
4. Вплив характеристик особистості злочинця на індивідуалізацію покарання.
5. В чому відмінність особи злочинця від законотворчої особи і особи, яка вчинила не кримінальне правопорушення?
6. Які основні критерії класифікації злочинців ви знаєте? Обґрунтуйте необхідність класифікації злочинців за характером і ступенем їх суспільної небезпеки.

7. Яке значення має кримінологічна характеристика особи злочинця: для кримінального законодавства; в процесі виконання покарання і звільнення від нього; для профілактики злочинів:

- криміногенного суб'єкта;
- особи, яка вже відбула покарання.

8. У якому співвідношенні перебувають біологічні, психологічні і соціальні сторони, які в своїй сукупності створюють поняття особи злочинця? Наведіть визначення особи злочинця.

9. Що таке структура особи злочинця і на які елементи вона може бути розподілена?

10. Назвіть критерії (підстави), на яких побудована типологія особи злочинця.

11. На які чотири типи поділяються злочинці залежно від характеру антисуспільної спрямованості особи злочинців? Дайте розгорнуту характеристику кожному із них.

Практичне завдання

1. Аналізуючи наведені приклади, визначте, чи всі ознаки, що характеризують особу злочинця, знайшли в них відображення:

Приклад 1. Т. – мати трьох малолітніх дітей, працювала в ательє пошиття верхнього одягу для жінок. Після примірки замовниці, Т. побачила, як та вийшла з приміркової кабінки, залишивши сумку. Скориставшись її відсутністю, Т. викрала із сумки 3000 грн.

Т., 43 роки, освіта середньо-спеціальна, раніше не судима. За місцем роботи характеризується позитивно, користується в колективі повагою. Факт крадіжки грошей пояснила тяжким матеріальним становищем, тим, що виховує одна дітей і вимушена допомагати своїй старій матері.

Приклад 2. Раніше судимий за шахрайство К. працював комерційним директором приватної автотранспортної організації. Він систематично отримував хабарі від водіїв за найбільш вигідні рейси. За допомогою бухгалтера, постійно не доплачував водіям заробітну плату, обертаючи різницю на свою користь.

Прибувшому за скаргою одного із звільнених водіїв податківцю дав хабара.

Приклад 3. Студент коледжу Ф. вирішив розбагатіти шляхом вимагання. Вислідивши, коли шестилітній С.- онук сусідки вийшов один погуляти, він затагнув хлопчика в лісосмугу, прив'язав його там до дерева, а під двері сусідки підсунув листа з вимогою принести у вказаний час 1000 грн. за звільнення її онука. В момент передачі грошей Ф. був затриманий.

Ф. виховувався в неповній сім'ї: батько залишив сім'ю, коли йому було 2 роки. За характером Ф. був спокійний, безконфліктний. Друзів не мав, особливого інтересу до навчання не проявляв.

2. Охарактеризуйте структуру особи, яка вчинила злочин, за матеріалами кримінального провадження (кримінальної справи).

Теми есе (рефератів)

1. Співвідношення понять “людина”, “особистість”, “індивід”. Філософське поняття особистості.
2. Співвідношення соціального і біологічного у структурі особи злочинця.
3. Акцентуована особистість та особистість злочинця.
4. Соціально-рольові характеристики особи, яка вчинила злочин.
5. Кримінально-правові характеристики особи, яка вчинила злочин.
6. Особистість злочинця та суміжні поняття.
7. Криміногенна особистість.
8. Антропологічні особливості особистості злочинця.
9. Фізіологічні особливості особистості злочинця.
10. Психіатричні особливості особистості злочинця.
11. Генетичні особливості особистості злочинця.
12. Класифікація злочинців за ступенем суспільної небезпеки.

Задачі

Задача 1

Громадянин Ф. вів непорядний спосіб життя: маючи високу кваліфікацію механіка, довго не затримувався на одному місці роботи - його звільняли за численні прогули; систематично пиячив, внаслідок чого був визнаний хронічним алкоголіком, вів себе непристойно у громадських місцях. Дружина і неповнолітній син залишили його, оскільки він систематично конфліктував, ображав їх, продавав спільне майно з метою придбання спиртного. Громадянин Ф. підозрювався також у розкраданні продуктів з магазину, але за недоведеністю справу було припинено.

У 2003 р. гр. Ф. у дворі свого будинку скоїв у нетверезому стані правопорушення, викрикував нецензурні слова, чіплявся до мешканців будинку, ображав їх. У зв'язку з цим його було затримано поліцією. За ознаками ст. 173 Кодексу про адміністративні правопорушення України гр. Ф. притягнуто до відповідальності за дрібне хуліганство.

Чи можна вважати гр. Ф. злочинцем? Дайте визначення особи злочинця.

Задача 2

Які з нижченаведених ознак і властивостей особи злочинця належать до соціально-демографічних, морально-психологічних і кримінально-правових ознак: 1) вид злочину; 2) наявність колишньої судимості; 3) стать; 4) корисливо-насильницька спрямованість поведінки; 5) вік; 6) потреби; 7) умисна вина; 8) особливості інтелектуальної, вольової, емоційної сфер; 9) жорстокість; 10) повторність злочину; 11) освіта; 12) співучасть в організованій злочинній групі; 13) зайнятість; 14) індивідуальні умови життя винного; 15) інтереси; 16) сімейний стан; 17) ставлення до праці; 18) правовий нігілізм; 19) схильність до істерії; 20) розкрадання; 21) підбурювання; 22) брехливість; 23) спеціальний рецидив.

Задача 3

Ознайомтеся з наведеними фабулами кримінальних справ. Використовуючи кримінологічну типологію, обґрунтуйте тип особи злочинця.

1. Громадянин П. з 11 років почав тікати з дому, займався крадіжками продуктів і речей, у зв'язку з цим знаходився на профілактичному обліку в міліції. У 14 років його було притягнуто до кримінальної відповідальності за крадіжку з квартири. Після звільнення з колонії у перший же місяць разом з гр. Н., з яким познайомився під час відбування покарання, гр. П. вчинив крадіжку і пограбування. Відбувши 5 років позбавлення волі, він влаштувався працювати на завод. В один із робочих днів він побив бригадира за те, що той обізвав його злочинцем, за що гр. П. було засуджено до 8 років позбавлення волі. У колонії він порушував режим, ухилявся від праці, брав участь у бійках з іншими засудженими, що стали на шлях виправлення.

2. Повертаючись додому з нічної зміни, гр. К. помітив на узбіччі дороги п'яного В., який спав. Громадянин К. витяг у нього з кишені гроші (150 грн.) і намагався зняти годинник, але був затриманий працівниками міліції. Громадянин К. раніше не судимий, за місцем роботи та мешкання характеризувався позитивно.

3. Громадянин Д. убив свою жінку, труп розчленив, склав у валізу і вийшов з дому, але на вулиці його затримали працівники міліції. Слідством було встановлено, що гр. Д. неодноразово судимий за хуліганство, насильницький грабіж і розбій. Свого часу суд визнав його особливо небезпечним рецидивістом.

Задача 4

Суд визнав винним і притягнув до кримінальної відповідальності гр. О. за умисне вбивство. Обставини справи такі: сусід засудженого зробив йому зауваження, щоб той припинив стукати у квартирі (було вже опівночі). Через те між ними виникла сварка. Після цього гр. О. зайшов у свою квартиру, взяв мисливську рушницю і пострілом впритул убив сусіда.

Громадянин О. до цієї події двічі притягався до кримінальної відповідальності за насильницькі злочини проти особи (умисне тяжке тілесне ушкодження і злісне хуліганство). Громадянин О. був жорстокого норову і відзначався підвищеною агресією до оточуючих, у конфліктних ситуаціях схилявся до використання насильства.

Яка домінуюча криміногенна мотивація характерна поведінці гр. О.? До якого типу злочинців його можна віднести?

Рекомендована література

1. Антонян Ю.М. Преступник как предмет криминологического изучения // Вопросы борьбы с преступностью.- М., 1981. – Вып.34. –С.38-46.

2. Антонян Ю.М., Бородин С.В. Преступность и психические аномалии. – М.: Наука, 1987. – 208 с.

3. Антонян Ю.М., Гульдман В.В. Криминальная психология. – М., 1991. – 248 с.
4. Антонян Ю. М., Еникеев М. И., Эминов В. Е. Психология преступника и расследования преступлений. – М.: Юристъ, 1996. – 336 с.
5. Антонян Ю.М. Преступность среди женщин. – М., 1992. – 256 с.
6. Антонян Ю.М. Феномен зависимого преступника / Ю.М.Антонян, О.В.Леонова, Б.В.Шостакович. – М.: Аспект Пресс, 2007. – 189 с.
7. Гаращук М.В. Кримінологічна характеристика особистості злочинця: клото, лахесіс // Держава і право. ВиПраво Україниск 35. – 2007. – С. 542-547.
8. Гришко А.Я. Личность террориста: криминологический портрет: Монография. – Рязань, 2006. – 153 с.
9. Денисов С.Ф. Формування особи злочинця молодіжного віку // Держава та регіони. Серія: Право. – 2007. – № 1. – С.43-47.
- 10.Дубинин Н.П., Карпец И.И., Кудрявцев В.Н. Генетика, поведение, ответственность (О природе антиобщественных поступков и Право Українителях их предупреждения). – М., 1989. – С. 12-35; 179-288.
- 11.Дунаєва Т.Є. Кримінологічна характеристика особи злочинця, що вчинив службову недбалість // Питання боротьби зі злочинністю. – 2007. – Вип. 13. – С. 220-225.
- 12.Зелинский А.Г. Осознаваемое и неосознаваемое в преступном поведении. – Харьков, 1986. – 166 с.
- 13.Криминальная мотивация / Отв. ред В.Н.Кудрявцев. – М., 1986. – С. 44-250.
- 14.Козлюк Л.Г. Проблеми визначення поняття особистості злочинця у сучасній кримінологічній науці //Держава і право. 2007. Вип. 38. – С. 604-610.
- 15.Колб О. Неналежне вивчення особи злочинця – одна з детермінант вчинення злочинів у місцях позбавлення волі // Юридична Україна. – 2005. – № 3. – С.69-72.
- 16.Лазаренко В. Кримінологічна характеристика особи працівника кримінально-виконавчої установи, який вчиняє злочини у сфері службової діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 1. – С. 88-92.
- 17.Личность преступника / Под.ред.В.Н.Кудрявцева. – М., 1975. – 270 с.
- 18.Лень В. Психіка людини: питання норми і відхилень. Соціально-правовий та кримінологічний аспекти // Прокуратура Людина Держава. – 2005. – № 2. – С. 83-87.
- 19.Механизм преступного поведения. – М., 1981. – С. 19-29.
- 20.Митрофанов І. Кримінологічні аспекти поняття особи наркозалежного злочинця // Юридична Україна. – 2007. – № 9. – С. 86.
- 21.Познышев О.В. Криминальная психология: преступные типы; О психологическом исследовании личности как субъекта поведения вообще и об изучении личности преступника в частности. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 300 с.

22. Свирин Ю. Биологический (генетический) фактор как одно из условий преступного поведения // РЮ. – 1996. – № 12.

23. Томчук І.О. Кримінологічна характеристика особи хабародавця // Часопис кийського університету права. – 2008. – № 2 – С. 236.

24. Турлова Ю.А. Кримінологічна характеристика особи злочинця – браконьєра // Судова апеляція. – 2010. – № 2(19). – С. 130-135.

25. Туркот М. Кримінологічна характеристика особистості суб'єкта злочину, передбаченого ст. 423 Кримінального кодексу України // Вісник прокуратури.–2008. – № 2. – С. 57.

26. Федоренко Д. Кримінологічна характеристика особи злочинця у надвеликому промисловому місті // Вісник Академії правових наук України. –2000. – № 4. – С. 145-155.

27.Фіалка М. Кримінологічні риси особи, яка вчиняє злочинне діяння, пов'язане з підркобою документа та його використанням // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 10 – С. 96.

Змістовний модуль II Кримінологічна характеристика та попередження окремих видів злочинності

Тема 3. Кримінологічна характеристика жертви злочину. Роль віктимної поведінки у механізмі злочинної поведінки

2 години

Питання

1. Поняття віктимології та її наукової основи.
2. Поняття потерпілого. Класифікація потерпілих від злочину.
3. Конкретна життєва ситуація, її значення у віктимології.
4. Проблема суїциду на сучасному етапі.

Основні поняття

Віктимологія, віктимізація, віктимність, кримінальна віктимологія, жертва злочину, віктимологічна політика, віктимологічна профілактика, стан віктимності, суїцид, суїцидальна поведінка

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Розкрийте поняття «фактори злочинності» і наведіть їх класифікацію
2. Дайте визначення поняття віктимності та віктимізації.
3. Розкрийте роль потерпілого при скоєнні конкретного злочину.
4. Визначте поняття та механізм суїцидальної поведінки.

Практичне завдання

1. Розробити рекомендації для зменшення небезпеки стати жертвою насильницьких злочинів під час сімейно-побутових конфліктів
2. Розробити рекомендації для зниження рівня небезпеки стати жертвою насильницьких злочинів з хуліганських чи корисливих спонукань

Теми есе (рефератів)

1. Зв'язок «злочинець – жертва» як відношення, ситуація, становище.
2. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.
3. Умови формування криміногенної спрямованості особистості та їх роль у вчиненні злочину.
4. Віктимологічний аспект злочинної поведінки.
5. Обставини суб'єктивного та об'єктивного характеру, що впливають на віктимність жертв злочину

Рекомендована література

1. Кримінально-процесуальний кодекс України від 12 квітня 2012 р., зі змінами і доповненнями // zakon.rada.gov.ua
2. Джужа О. М. Віктимологічні засади боротьби зі злочинами, що вчиняються в установах виконання покарань України : навч. посіб. / О. М. Джужа, ред. В. В. Коваленко, О. Г. Колб та ін.; МОН України, КНУВС, ун-т сучасних знань. – Хмельницький : Хм. ЦНП, 2012. – 171 с.
3. Гришко О. До проблем віктимності осіб похилого віку при вчиненні проти них злочинів / О. Гришко // Підприємництво, господарство і право. – К., 2007. – № 1. – С. 105–109.
4. Денисова Т. Запобігання злочинам як одна з пріоритетних функцій кримінального покарання / Т. Денисова // Право України. 2009. – № 7 – С. 66.
5. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : [підручник] / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін. ; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Право, 2009. – 288 с. 19.
6. Кримінологія: Спеціалізований курс лекцій зі схемами: Загальна та Особлива частини : [навчальний посібник] / За заг. ред. О. М. Джужи. – К. : Атіка, 2001.
7. Кримінологія і профілактика злочинів : Курс лекцій : У 2-х кн. Особлива частина / Ю. В. Александров, А. П. Гаврилишин, О. М. Джужа та ін. / За заг. ред. О. М. Джужи. – К. : Національна академія внутрішніх справ України, 2000.
8. Кримінологія. Особлива частина: [навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти] // М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман; За ред. М. Даньшина. – Харків : Право, 1999. - 235 с.

Тема 4. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх

2 години

Питання

1. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх в Україні.
2. Причини та умови злочинності неповнолітніх.

3. Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх.
4. Тенденції розвитку злочинності неповнолітніх протягом останніх років.
5. Причини і умови злочинності неповнолітніх в Україні.
6. Основні напрямки попередження злочинності неповнолітніх.

Основні поняття

Злочинність неповнолітніх, підліткова злочинність, умови злочинності неповнолітніх, сім'я, показники злочинності неповнолітніх, профілактика злочинності неповнолітніх

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Використовуючи статистичні дані, що містяться в «Експрес-інформації МВС про стан злочинності в Україні за 12 місяців 2018/2019 р.», а також додаткову літературу, дайте кримінологічну характеристику злочинності неповнолітніх.
2. Назвіть основні психологічні риси неповнолітніх злочинців.
3. Розкрийте зміст основних факторів, що впливають на злочинність неповнолітніх.
4. Назвіть головні напрями запобігання злочинності неповнолітніх.

Практичне завдання

1. Визначте особливості злочинності неповнолітніх на сучасному етапі.
2. З'ясуйте особливості криміногенних ситуацій, які детермінують вчинення злочинів неповнолітніми.
3. Дайте характеристику змісту та особливостям профілактики злочинності неповнолітніх.
4. Виходячи з того, що на сьогодні відсутня єдина точка зору з приводу визначення злочинності неповнолітніх, обґрунтуйте власне бачення цієї проблеми з наведенням відповідних доказових аргументів.
5. Якими основними ознаками характеризуються злочини неповнолітніх, що дає змогу виділити їх в окрему групу? Назвіть їх і розкрийте зміст.
6. Ознайомтесь з Мінімальними стандартними правилами Організації Об'єднаних Націй, які стосуються здійснення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) 1985 р. та з Мінімальними стандартними правилами Організації Об'єднаних Націй стосовно захисту неповнолітніх, позбавлених волі 1990 р. Відшукайте правила, які використовуються та не використовуються в національному законодавстві України.
7. Назвіть десять найбільш поширених злочинів серед неповнолітніх.

Які

соціальні детермінанти злочинності мають криміногенне значення для окремих груп неповнолітніх?

8. Злочини вчинюються, як правило, з таких мотивів як корисливість, хуліганські спонукання, помсти, солідарності з іншими, ревнощі, самоствердження, жорстокості, егоїзму, соціальної безвідповідальності,

бажання показати свою силу, спритність, наслідування іншим людям, виділитись серед інших і т.д. Які з перерахованих мотивів притаманні 14 – 15

річним? 16 - 17 річним? 18 – 24 річним? Обґрунтуйте свою відповідь.

9. Серед суб'єктів, що здійснюють заходи по запобіганню злочинів прийнято виділяти такі:

Органи, для яких боротьба зі злочинами і правопорушеннями серед неповнолітніх є основною функцією діяльності;

Органи, які вирішують профілактичні завдання в процесі здійснення більш широкої в цілому діяльності у подоланні злочинності;

Органи, які виконують профілактичні функції поряд з основною профілактичною діяльністю.

Назвіть органи, які входять в кожну із названих груп та обґрунтуйте свій вибір.

10. В кримінології виділяють три рівня попередження злочинності неповнолітніх: 1) ранню профілактику; 2) усунення обставин, які потягли вчинення конкретних злочинів неповнолітніми; 3) попередження рецидивних проявів у поведінці неповнолітніх. Яка мета кожного із цих рівнів?

Теми есе (рефератів)

1. Запобігання злочинності неповнолітніх.
2. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх.
3. Насильницька злочинність неповнолітніх.

Рекомендована література

1. Голіна В.В., Головкін Б.М. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : підручник/ В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська, О.В. Лисодед та ін.; за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головкіна. – Х.: Право, 2014 - 513 с

2. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 2. Кримінологічна характеристика та запобігання вчинення окремих видів злочинів. –К.: Ін Юре, 2007 – 705 с.

3. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. - К.: Ін Юре, 2008 – 317 с.

4. Ігнатов О. Мотивація насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками ОВС / О. Ігнатов // Право України. – 2008. – № 4. – С. 56.

5. Ігнатов О. М. Попередження насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками органів внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.08) / О. М. Ігнатов // Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2007. – 20 с.

6. Кальман А. Г. Понятийный аппарат современной криминологии (терминологический словарь) / А. Г. Кальман, И. А. Христич / Ин-т изучения проблем преступности. Акад. правовых наук Украины. – Х. : Новасофт, 2005. – 271 с.

7. Коноваленко О. О. Корисливо-насильницькі злочини проти власності: їх кількісно-якісний аналіз / О. О. Коноваленко // Право України. – 2006. – № 2. – С. 70–73.
8. Коноваленко О. Особа злочинця корисливо-насильницької спрямованості: кримінологічна характеристика і типологія / О. Коноваленко // Право України. – 2006. – № 4. – С. 75–78.
9. Коноваленко О. Рівень і тенденції корисливо-насильницьких злочинів проти приватної власності / О. Коноваленко // Право України. – 2007. – № 2. – С. 78–82.
10. Корж В. П. Методика расследования экономических преступлений, совершаемых организованными группами, преступными организациями: Руководство для следователей : [научно-практическое пособие] / В. П. Корж ; Нац. ун-т вн. дел. – Х. : Лицей, 2002. – 279 с.
11. Кримінологія : Навчально-методичний посібник / [В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук та ін.] – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2015 – 144 с.
12. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Никітіна. – К.: Національна академія управління, 2010 – 496 с.
13. Кримінологія : [/ О.С. Стеблинська. – К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2014. – 126 с.
14. Кримінологія. Навчальний посібник. Джужа О.М., Василевич В.В., Іванов Ю.Ф., Опанасенко П.М., Пшеничний В.Г., Сюравич В.Г. навч. посіб. - К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В. , 2006. - 264 с.
15. Круміна М. Кримінологічна характеристика особи, яка вчиняє вбивства і тілесні ушкодження з необережності / М. Круміна // Право України. – 2006. – № 2. – С. 78.
16. Кулик О. Кримінологічний аналіз злочинності в Україні: напрями вдосконалення методології та методики / О. Кулик // Право України. – 2009. – № 7 – С. 52.

Змістовний модуль III

Профілактика злочинів як основа запобігання злочинності

Тема 5. Поняття та предмет профілактики злочинності

2 години

Питання

1. Поняття та предмет профілактики злочинності
2. Мета, завдання, функції та принципи профілактики злочинності
3. Рівні, види, методи і форми профілактичної діяльності
4. Правове регулювання та організаційне забезпечення профілактичної діяльності органів внутрішніх справ

Основні поняття

Профілактика злочинності, рівні профілактичної діяльності, види профілактичної діяльності, методи профілактичної діяльності, і форми профілактичної діяльності

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Дайте визначення профілактики злочинності
2. Розкрити ознаки профілактики злочинності
3. У чому полягає сутність профілактики злочинності у широкому й вузькому розумінні?
4. Які завдання профілактики злочинності?
5. У чому полягає соціально-правова обумовленість профілактики злочинності?
6. Поняття та сутність загально-соціальної профілактики злочинності.
7. Розкрийте сутність спеціально-кримінологічної профілактики злочинності.
8. Розкрийте правову основу профілактики злочинності.
9. У чому полягає специфіка діяльності органів внутрішніх справ у профілактиці злочинів?
10. Розкрийте організаційне забезпечення профілактики злочинів.

Теми есе (рефератів)

1. Основні напрями правового регулювання профілактики злочинності.
2. Зарубіжний досвід профілактики злочинності.

Рекомендована література

1. Аванесов Г.А. Криминология и социальная профилактика. -М., 1980. – с. 401 с.
2. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Криминология: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002 . – 296 с.
3. Зелинский А.Ф. Криминология: Курс лекций. – Харьков, 1996. 463 с.
4. Курс криминології: Загальна частина: Підручник: У 2 кн. / О.М. Джужа, П.П. Михайленко, О.Г. Кулик та ін.; За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 373 с.
5. Криминологія і профілактика злочинів. Курс лекцій у 2-х кн. Особлива частина. / Александров Ю.В., Гаврилишин А.П., Джужа О.М. та ін. – Київ: Національна академія внутрішніх справ України, 2000. – 201 с.
6. Малков В.Д. Криминология: Підручник – 3 видання. - М.: Юстицинформ, 2008.- 528 с.
7. Профілактика злочинів: Підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; За заг.ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужа.-К.: Атіка, 2011.-720 с.
8. Яковлев А.М. Индивидуальная профилактика преступного поведения. – Горький, 1977. 261 с.

Тема 6. Об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності

2 години

Питання

1. Злочинність як об'єкт профілактики
2. Причини та умови злочинності як об'єкт профілактики
3. Особа злочинця та його жертва як об'єкт профілактики
4. Поняття та типологія суб'єктів профілактичної діяльності
5. Органи державної влади і місцевого самоврядування як суб'єкти профілактичної діяльності
6. Правоохоронні органи як суб'єкти профілактичної діяльності
7. Профілактична функція суду та органів юстиції

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 / ВВР, 2013, N 9-10, N 11-12, N 13, ст.88.
2. Про прокуратуру України: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII / Відомості Верховної Ради. 2015, № 2-3, ст.12.
3. Про службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII / Відомості Верховної Ради України. 1992, № 27. ст.38.
4. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003. № 661-IV / Відомості Верховної Ради України. 2003, № 27, ст .208.

Основні поняття

Об'єкт профілактики, кількісні показники злочинності, якісні ознаки злочинності, рівень злочинності, проблема детермінації злочинності

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення суб'єктів профілактики злочинів та правопорушень
2. Назвіть недоліки та переваги використання метафізичного підходу при типологізації суб'єктів профілактичної діяльності.
3. Розкрийте сутність типології запропонованої М.В. Даньшиним
4. Назвіть суб'єкти та їх функції у відповідності до типології заснованій на місці суб'єкту у відповідності до етапу профілактичної діяльності.
5. Перерахуйте основні суб'єкти профілактики загальнодержавного рівня.
6. Перерахуйте нормативно-правові акти якими керуються в своїй діяльності правоохоронні органи.

Змістовний модуль IV **Профілактика різних видів злочинів**

Тема 7. Профілактика насильницьких злочинів

2 години

Питання

1. Рівень, структура, динаміка насильницьких злочинів
2. Причини та умови насильницьких злочинів
3. Заходи профілактики насильницьких злочинів
4. Роль ОВС у профілактиці насильницьких злочинів

Основні поняття

Насильницькі злочини, психічне насильство, вбивство, умисні тілесні ушкодження, хуліганство, зґвалтування, рівень насильницьких злочинів, структура насильницьких злочинів, динаміка насильницьких злочинів, умови насильницьких злочинів, заходи профілактики насильницьких злочинів

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення насильству (правове та філософське розуміння).
2. У чому полягає підвищена суспільна небезпека насильницької злочинності?
3. Перерахуйте кримінально-каране діяння, що належать до насильницької злочинності.
4. Який стан, динаміка, тенденції умисних вбивств?
5. Який стан і динаміка інших насильницьких злочинів?
6. Який рівень латентності насильницької злочинності?
7. Назвіть основні типи осіб, що вчиняють насильницькі злочини.

Теми есе (рефератів)

1. Причини та умови насильницької злочинності.
2. Зміст заходів запобігання насильницьких злочинів.
3. Напрямки профілактики, що здійснюються органами внутрішніх справ.

Література

1. Голіна В.В., Головкін Б.М. Кримінологія: Загальна та Особлива частини : підручник/ В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська, О.В. Лисодєд та ін.; за ред. В.В. Голіни і Б.М. Головкіна. – Х.: Право, 2014 - 513 с
2. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 2. Кримінологічна характеристика та запобігання вчинення окремих видів злочинів. –К.: Ін Юре, 2007 – 705 с.

3. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика. У 3-х кн. Кн. 3. Практична кримінологія. - К.: Ін Юре, 2008 – 317 с.
4. Ігнатов О. Мотивація насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками ОВС / О. Ігнатов // Право України. – 2008. – № 4. – С. 56.
5. Ігнатов О. М. Попередження насильницьких злочинів, що вчиняються працівниками органів внутрішніх справ України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.08) / О. М. Ігнатов // Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2007. – 20 с.
6. Кальман А. Г. Понятийный аппарат современной криминологии (терминологический словарь) / А. Г. Кальман, И. А. Христич / Ин-т изучения проблем преступности. Акад. правовых наук Украины. – Х. : Новасофт, 2005. – 271 с.
7. Коноваленко О. О. Корисливо-насильницькі злочини проти власності: їх кількісно-якісний аналіз / О. О. Коноваленко // Право України. – 2006. – № 2. – С. 70–73.
8. Коноваленко О. Особа злочинця корисливо-насильницької спрямованості: кримінологічна характеристика і типологія / О. Коноваленко // Право України. – 2006. – № 4. – С. 75–78.
9. Коноваленко О. Рівень і тенденції корисливо-насильницьких злочинів проти приватної власності / О. Коноваленко // Право України. – 2007. – № 2. – С. 78–82.
10. Корж В. П. Методика расследования экономических преступлений, совершаемых организованными группами, преступными организациями: Руководство для следователей : [научно-практическое пособие] / В. П. Корж ; Нац. ун-т вн. дел. – Х. : Лицей, 2002. – 279 с.
11. Кримінологія : Навчально-методичний посібник / [В.М. Дрьомін, Ж.В. Мандриченко, Т.В. Мельничук та ін.] – Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2015 – 144 с.
12. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна. – К.: Національна академія управління, 2010 – 496 с.
13. Кримінологія : [/ О.С. Стеблинська. – К. : Ін-т крим.-викон. служби, 2014. – 126 с.
14. Кримінологія. Навчальний посібник. Джужа О.М., Василевич В.В., Іванов Ю.Ф., Опанасенко П.М., Пшеничний В.Г., Сюравич В.Г. навч. посіб. - К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В. , 2006. - 264 с.
15. Круміна М. Кримінологічна характеристика особи, яка вчиняє вбивства і тілесні ушкодження з необережності / М. Круміна // Право України. – 2006. – № 2. – С. 78.
16. Кулик О. Кримінологічний аналіз злочинності в Україні: напрями вдосконалення методології та методики / О. Кулик // Право України. – 2009. – № 7 – С. 52.
17. Профілактика злочинів: Підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; За заг.ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужи.- К.: Атіка, 2011.- 720 с.